

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מחדר מלח הר סדום: גאולוגיה ומורפולוגיה - 70332

תאריך עדכון אחרון 04-10-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 1

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: גאולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: אנגלית ועברית

קמפוס: קרית א"י ספרא

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ עמוס פרומקין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: amos.frumkin@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ד 12:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הכרות עם גאולוגיה וגאומורפולוגיה של דיאפירים של מלח. הדגש הוא על הדוגמא של הר סדום

מטרות הקורס:

להבין את התהליכים הגאולוגיים המיוחדים לאופוריטים ולדיאפירים של מלח

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לזהות ולתאר תופעות באופוריטים ודיאפירים של מלח.

לדון להסיק ולהמליץ על פעולות וטיפול בבעיות סביבתיות באופוריטים ודיאפירים של מלח.

להתמודד עם מבנים מיוחדים לדיאפירים: במלח ובחיפוי

דרישות נוכחות (%) :

100 סיור

67% הרצאות

שיטת ההוראה בקורס: יום סיור + הרצאות הכנה וסיכום

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

הר סדום וחצי אי הלשון הם מחדרי מלח (דיאפירים) בדרום אגן ים המלח. מחדר סדום פרץ בכוח ציפה מעומק מספר ק"מ, ראשו הבקיע אל פני השטח וממשיך להתרומם. המחדר בנוי ממלח עם יחידות ביניים של קלסטים וקרבונטים של תצורת סדום. בראשו משטח המסה (ראי מלח) והוא מכוסה בסלעי חיפוי רזידואלים ובסדימנטים צעירים של תצורות עמורה והלשון. בשכבות תצורת סדום תופעות דפורמציה שהתפתחו בעומק ואחרות עם הגעת השכבות אל קרבת פני השטח. נדון בליתולוגיה, סטרטיגרפיה, מבנה, צורות פני השטח וגאומורפולוגיה של מחדר מלח, בהדגמה על הר סדום ובהשוואה למחדרים אחרים. ההיסטוריה של אגמי בקע ים המלח ומשקעיהם, טקטוניקת מלח, מאפייני זרימת המלח, התפתחות סלע החיפוי ודפורמציה של מלח. תופעות המסה, בולענים וטקטונוקורסט.

חומר חובה לקריאה:

זק, י. 1988. הליתוסטרטיגרפיה והמבנה של מחדר מלח סדום. החברה הגאולוגית, כנס החברה הגאולוגית עין בוקק, מדריך סיורים, עמ' 158-200
<http://www.igs.org.il/contact/ft/1988>

חומר לקריאה נוספת:

- Frumkin, A., 1996. Determining the exposure age of a Karst landscape. *Quaternary Research* 46, 99-106.
- Frumkin, A, 2013. Salt Karst. in: Frumkin, A., volume ed., Shroder, J., ed. in chief, *Treatise in Geomorphology*, vol. 6, p. 208-424. San Diego, Elsevier, Academic Press.
- Weinberger, R., Begin, Z.B., Waldmann, N., Gardosh, M., Baer, G., Frumkin, A., Wdowski, S., 2006a. Quaternary rise of the Sedom Diapir, Dead Sea Basin, In: Enzel, Y., Agnon, A., Stein, M. (Eds.), *New Frontiers in Dead Sea Paleoenvironmental Research. Geological Society of America, Special Paper*, vol. 401, pp. 33-51 (Chapter 3).

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

הקורס כולל הליכה קשה, בכלל זה טיפוס על מדרונות תלולים. על המשתתפים להיות במצב רפואי תקין